

ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМНО ВАЖЛИВИХ БАНКІВ

FOREIGN EXPERIENCE OF REGULATION OF SYSTEMICALLY IMPORTANT BANKS

У статті розглянуті методологічні підходи та практичні аспекти регулювання системно важливих банків національного та глобального рівнів. Представлено базові принципи регулювання системно важливих банків розроблені та запропоновані Базельським комітетом. Досліджено основні індикатори, критерії ідентифікації та інструменти регулювання системно важливих банків, що використовуються у різних країнах світу.

The article considers methodological approaches and practical aspects of identification and regulation of systemically important banks at the national and the global levels. The article contains thorough overview of the Basel principles for identification and building a system for regulation of activities of the systemically important banks at the global level. The author gives a list of the main documents of the Basel Committee regarding matters related to the identification and regulation of the systemically important banks. The research gives a list of the global systemically important banks identified by the Basel Committee and the Financial Stability Board. The article discloses the additional requirements for equity for supplemental coverage of bank losses being identified by the Basel Committee and the Financial Stability Board as the global systemically important ones. The global systemically important banks identified by the Basel Committee and the Financial Stability Board have been analyzed in the context of regional distribution.

The article presents the main categories of the system importance proposed by the Basel Committee for conducting a procedure of identification of the global systemically important banks. The article describes fundamental principles for dealing with the national systemically important banks proposed by the Basel Committee. The author has thoroughly analyzed the methods for identification of the national systemically important banks in various countries of the world, namely the USA, Canada, Germany, Sweden, the Netherlands, the Czech Republic, Denmark, India, and Australia. The researcher has taken into account advantages and disadvantages of the methods for identification of the systemically important banks of various countries. The article contains basic aspects of building the system for regulation of activities of the systemically important banks in the Netherlands, Germany, Denmark, and Canada.

The done analysis of the foreign experience related to the identification and regulation of the national systemically important banks has enabled to indicate a list of key decisions regarding the regulation of activities of these banks in various countries of the world. Concluding the results of analysis of the foreign experience related to the identification and regulation of the national systemically important banks, the author proposes recommendations on improvement of the identification and regulation of activities of the national systemically important banks in the banking system of Ukraine.

Владислав
Лавренюк
асистент кафедри
менеджменту
банківської
діяльності
ДВНЗ «Київський
національний
економічний
університет імені
Вадима Гетьмана»

Vladyslav
Lavreniuk
Assistant of the
Chair of Banking
Management
SHEI «Kyiv
National Economic
University named
after Vadym
Hetman»

БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ

Ключові слова: системно важливий банк, регулювання банківської діяльності, банківський нагляд, індикатори ідентифікації, інструменти регулювання.

Key words: systemically important banks, banking regulation and supervision, identify indicators, tools of regulation.

Постановка проблеми. В останнє десятиліття глобалізаційні впливи визначили основний вектор розвитку світової банківської системи. Залежність стабільності банківської системи та реальної економіки від діяльності системно важливих гравців спонукала світове співтовариство до забезпечення ефективного регулювання такого роду інститутів. Питання ефективного регулювання системно важливих банків (СВБ) є остаточно не вирішеним центральними банками і потребує подальшого дослідження та науково-методичних доробок.

Аналіз останніх публікацій. Питання регулювання діяльності СВБ розглядали такі українські дослідники: Р. Набок, Г. Карчева, К. Паріпа. Серед іноземних науковців та аналітиків необхідно виділити Г. Пенікас, В. Новікова, Ф. Алекскеров, П. Прета (P. Praet), Я. Анвара (Y. Anwar), К. Сорамакі (K. Soramaki) та Ч. Джоу (C. Zhou). Враховуючи новизну даного напряму Національний банк України починаючи з минулого року значну увагу приділяє розробці нормативно-правових актів регулювання системно важливих банків з урахуванням міжнародного досвіду. Напрацьовану методологічну базу вже мають такі органи глобального регулювання, як Міжнародний валютний фонд (IMF), Банк міжнародних розрахунків (BIS), Рада з фінансової стабільності при G20 (FSB). Національним центральним банкам необхідно, насамперед, адаптувати та імплементувати розроблені рекомендації на практиці та активізувати дієвий процес регулювання діяльності СВБ.

Метою є дослідження іноземного досвіду регулювання діяльності системно важливих банків.

Основні результати дослідження. Стрімкі еволюційні процеси банківського бізнесу та зростання концентрації банківського капіталу породжує нові виклики перед центральними

банками країн світу. Згрупова робота міжнародних організацій та національних центральних банків відзначилася розробкою методичних рекомендацій які були прийняті за фундаментальні принципи побудови регулювання СВБ на глобальному/національному рівні. Зокрема Базельським комітетом (БК) та Радою по фінансовій стабільності (FSB) з метою підвищення стабільності банківської системи було розроблено ряд документів по роботі з СВБ: 1) Супроводжувальна (пояснювальна) записка «Глобальні системно важливі банки: методологія оцінки і вимоги по додатковому покриттю збитків» [1]; 2) Методичні рекомендації по ідентифікації глобальних СВБ (Г-СВБ) «Глобальні системно важливі банки: оновлена методологія оцінки і вимоги по додатковому покриттю збитків» [2]; 3) Методичні рекомендації по ідентифікації національних СВБ «Основи для роботи з національними системно важливими банками» [3].

Зазначені документи закріплюють базові позиції побудови ефективного регулювання діяльності СВБ з метою забезпечення стабільності банківської системи. У рекомендаціях наводиться методологія ідентифікації глобальних системно важливих банків (Г-СВБ) та порядок застосування до них підвищених вимог до капіталу для додаткового покриття збитків (ризику) (*higher loss absorbency (HLA)*). Базельським комітетом прописано основні принципи побудови регулювання національних системно важливих банків (Н-СВБ), які розподілені за двома блоками: Блок 1 «Методика ідентифікації», Блок 2 «Підвищені вимоги до капіталу для додаткового покриття збитків». Базельський комітет встановив часові рамки, згідно яких центральні банки країн світу повинні розробити власну методику ідентифікації Н-СВБ та встановити для них розміри HLA відповідно до

рівня їх системної важливості.

Системно важливі банки потребують значної уваги через їх здатність у значній мірі впливати на стабільність банківської системи, приводячи до непропорційного розподілу системного ризику. Це викликало перш за все привілеїовану позицію СВБ при фінансовій підтримці урядами країн та не достатньою відповідальністю (моральний ризик), що в результаті приводить до збільшення левериджу і підвищення ризиковості діяльності. Базельським комітетом було виділено ряд категорій індикаторів які в повній мірі відображають характер та впливі діяльності СВБ на стабільність банківської системи [2]: величина банку (Size); взаємопов'язаність з іншими фінансовими установами (Interconnectedness); ступінь замінності банку (Substitutability / financial institution infrastructure); складність банку (структурна, операційна та складність бізнесу банку) (Complexity); міжнародна діяльність банку (Cross-jurisdictional activity).

Базельський комітет пропонує для ідентифікації Н-СВБ такі ж індикатори як і для Г-СВБ (за виключенням категорії «Міжнародна діяльність»). Для національних системно важливих банків можуть використовуватися не тільки пропоновані індикаторів, вони можуть бути скорочені, чи доповнені (залежно від особливостей банківської системи). Базельським комітетом пропонується використання специфічних індикаторів, наприклад: обсяг активів банку відносно ВВП країни; ступінь концентрації банківської системи (Індекс Херфінадаля-Хіршмана (ИНН)); позиція банківського сектору з точки зору фінансування (зовнішнє/внутрішнє).

Ряд розвинених країн із врахуванням Базельських рекомендацій імплементували їх на своєму національному рівні. Зокрема, регулювання діяльності Н-СВБ **Національним банком Чехії** складається з двох етапів:

- 1) Підрахунок балів Н-СВБ для кожного банку вибірки;
- 2) Розрахунок буфера для кожного банку ідентифікованого як Н-СВБ [4, с. 97]

Ідентифікація Н-СВБ у Чехії відбувається на основі методики ідентифікації, в основі якої лежать рекомендації БК (див. таблиця 1). Всі категорії мають однакову вагу (25%), відповідно вага кожного індикатора обраховується діленням ваги категорії на кількість індикаторів у цій категорії.

Позитивним аспектом методики Чехії є врахування особливостей банківської системи, але занадто велика кількість додаткових індикаторів буде ускладнювати процедуру ідентифікації.

Регулятор Швеції для регулювання Н-СВБ взяв за основу рекомендації Базельського комітету. Але експерти, стикнулися з важким вибором у імплементації методики для ідентифікації Н-СВБ. Було прийнято, що методологія повинна враховувати достатньо аспектів, щоб охопити багатогранну і складну концепцію системної важливості, в той же час зберігаючи інтуїтивну зрозумілість та простоту розрахунку. Методологія Швеції включає 10 простих та 5 прогресивних (розширеніх) індикаторів (див. таблиця 2)

Банк Індії керуючись рекомендаціями Базельського комітету запровадив власну методику ідентифікації, яка складається із 4 індикаторів та 9 субіндикаторів (див. таблиця 3).

У Австралії використовуються індикатори запропоновані Базельським комітетом, але доповнені індикатором «національний настрій» (див. таблиця 4).

У деяких країнах у більшій мірі приділяється увага не методіці ідентифікації, а визначеню фундаментальних аспектів побудови регулювання СВБ. **Банк Нідерландів** після врахування уроків кризи 2007-2008 рр. приділив значну увагу підтримці СВБ (на підтримку банківського сектору витрачено 18% ВВП). Підхід до регулювання запроваджений Банком Нідерландів складається із таких позицій [8, 9, 10]:

- 1) Ідентифікація СВБ на основі розробленої Банком Нідерландів методики;
- 2) Впровадження заходів по мінімізації ймовірності дефолту через:

Категорії та індикатори ідентифікації Н-СВБ у Чехії

Категорія	Індикатори	Вага (Частка), %
Розмір	Сума всіх позицій, визначених як для розрахунку коефіцієнта левериджу, відповідно до Базеля III	25
Взаємопов'язаність	Вимоги до фінансових інститутів	5
	Зобов'язання перед фінансовими інститутами	5
	Коефіцієнт загального фондування (wholesale funding ratio)	5
	Концентрація вимог до фінансових інститутів *	5
	Концентрація зобов'язань перед фінансовими інститутами *	5
Взаємозамінність/інфраструктура фінансової установи	Активи під управлінням (зберіганням)	4,167
	Обсяг платежів, здійснених через платіжні системи	4,167
	Кількість платежів, здійснених через платіжні системи *	4,167
	Депозити *	4,167
	Кредити, надані фінансовим корпораціям *	4,167
	Розмір портфеля урядових облігацій *	4,167
	Вартість позабіржових деривативів	3,125
Ступінь складності	Цінні папери для торгівлі та продажу	3,125
	Вимоги до нерезидентів	3,125
	Зобов'язання перед нерезидентами	3,125
	Активи під управлінням на рівні групи (assets in regulated consolidated group)*	3,125
	Кількість відокремлених підрозділів *	3,125
	Кількість працівників *	3,125
	Співвідношення непрацюючих кредитів (NPL) та активів *	3,125

* Індикатори додані з урахуванням особливостей банківської системи

Джерело: [4, с. 98].

а) встановлення додаткового буфера капіталу на рівні 1-3 %; б) розробку нової методики нагляду; в) розробка кризових планів по відновленню роботи СВБ;

3) Розробка планів реорганізації та посилення режиму реорганізації банків з метою обмеження впливу дефолту СВБ на банківську систему. При регулюванні СВБ Банк Нідерландів робить значний акцент на розробці спеціалізованих планів (планів відновлення діяльності СВБ) [8]. Це відповідає рекомендаціям Ради з фінансової стабільності описаних в рекомендаціях по зниженню морального ризику [11]. Запровадивши додаткові вимоги до капіталу Банк Нідерландів розділив банки на п'ять блоків (від T1 до T5) та вдосконалив систему регулювання СВБ (Рис. 1). Також банк вимагає, щоб відповідно до результатів стрес-тестування був сформований план відновлення їх

діяльності або план реструктуризації [10].

Досвід **Німеччини** показує, що побудова регулювання СВБ повинна ґрунтуватися на таких елементах [10]:

- 1) Аналіз та оцінка ризиків, які здатні на себе брати СВБ;
- 2) Принцип пропорційності;
- 3) Врахування рекомендацій Базельського комітету (взяті за основу).

Цікавим є досвід застосування принципу «пропорційності», який передбачає застосування різного інструментарію (базового і розширеного) регулювання СВБ в залежності від рівня їх системної важливості.

Інструментами базового регулювання є:

- аналітична оцінка щорічної фінансової звітності й управлінських звітів;
- аналітична оцінка звіту зовнішніх аудиторів за результатами розгляду річної фінансової звітності;

**Огляд простих і передових (прогресивних) показників ідентифікації
Н-СВБ у Швеції**

№ п/п	Назва індикатора	Зміст
Прості індикатори		
1	Загальні активи / ВВП	Загальні активи (у разі необхідності – на рівні групи) до ВВП
2	Депозити, залучені на національному ринку	Частка залучених у Швеції депозитів від фізичних осіб, нефінансових корпорацій та підприємств державного сектору
3	Кредити	Частка наданих банком кредитів фізичним особам, нефінансовим корпораціям та підприємствам державному сектору
	Частка ринку – урядові облігації	Частка ринку в загальному обороті урядових бондів
	Частка ринку – іпотечні облігації	Частка ринку в загальному обороті іпотечних облігацій
	Частка ринку – ф'ючерси і форварди	Частка ринку в загальному обороті ф'ючерсів і форвардів
	Частка ринку – валютний ринок	Частка ринку в загальному ринковому обороті Шведського валутного ринку
	Депозити / капітал	Співвідношення залучених у Швеції депозитів від фізичних осіб, нефінансових корпорацій і підприємств державного сектору та капіталу банку
	Резерв ліквідності з урахуванням стресу	Резерв ліквідності з урахуванням стресу у зв'язку з відливом коштів
	Структурована ліквідність	Стабільність фондування з урахуванням строків погашення активів
Прогресивні показники		
	MES	Очікувані (ймовірні) збитки банку, викликані системними ускладненнями (зокрема, недовиконання плану, дефіцит ресурсів та ін.)
	SRISK	Обсяг капіталу банку, який може знадобитися під час кризи
	ΔCoVaR-System	Оцінка VAR фінансової системи, що враховує збитки (дефіцит) окремого банку. Внесок банку в VAR системи з урахуванням ускладнень у банку
	ΔCoVaR-Bank	Розраховується VAR для банків із урахуванням стресових умов у фінансовій системі. Внесок системи в VAR банку з урахуванням системних ускладнень
	Причинність по Грейнджеру (Тест)	Зміна ціни акції банку як функція минулих ізмін та минулих змін у ціні акції іншого банку

Джерело: [5, с. 11]

- моніторинг, аналіз та оцінка регулярних і спеціальних звітів та інформації;
- зустрічі з вищим менеджментом банку;
- класифікація банку;
- складання профілю ризику банку.

Інструментами розширеного регулювання є:

- цілеспрямований збір інформації шляхом безвізового моніторингу;
- збір інформації про банк безпосередньо під час його перевірки;

- уточнення профілю ризику банку (для системно важливих банків – щоквартально, для інших – як правило, один раз на рік).

У США, на сьогодні, поки точиться дискусії щодо адекватної системи регулювання діяльності Н-СВБ, оскільки багато банків Г-СВБ стануть для США автоматично Н-СВБ. Рада по нагляду за фінансовою стабільністю США, яка відповідає за координацію по оцінці загального системного ризику, розробила набір критеріїв ідентифікації системно важливих

Таблиця 3

Показники ідентифікації Н-СВБ у Індії

№ п/п	Індикатор	Субіндікатор	Вага (%)
1	Розмір (міра впливу, що використовується для розрахунку Leverage Ratio в Базелі 3)	-	40
2	Взаємопов'язаність	Активи внутрішньосистемні (intra-financial system) Зобов'язання внутрішньосистемні Цінні папери в обороті	6,67 6,67 6,67
3	Замінність	Активи на збереженні Платежі в національній валюті з використанням платіжних систем RTGS та NEFT. Операції андерайтингу з облігаціями та на ринку капіталів	6,67 6,67 6,67
4	Складність	Операції з позабіржовими деривативами Міжнародні зобов'язання Цінні папери на продаж та до погашення	6,67 6,67 6,67

Джерело: [6]

Таблиця 4

Категорії та індикатори ідентифікації Н-СВБ у Австралії

Категорія (вага)	Індикатори	Вага (Частка), %
Розмір (20%)	Активи банку	20
Взаємопов'язаність (20%)	Вимоги до фінансових інститутів Депозити, залучені від фінансових інститутів	10 10
Взаємозамінність/інфраструктура фінансової установи (20%)	Кредити домогосподарствам Кредити нефінансовим корпораціям Кредити уряду Кредити місцевим службам і неприбутковим організаціям	5 5 5 5
Ступінь складності (20%)	Інвестиційні цінні папери Торгові цінні папери	10 10
Національний настрій (20%)	Депозити, залучені від домогосподарств	20

Джерело: [7, с. 11]

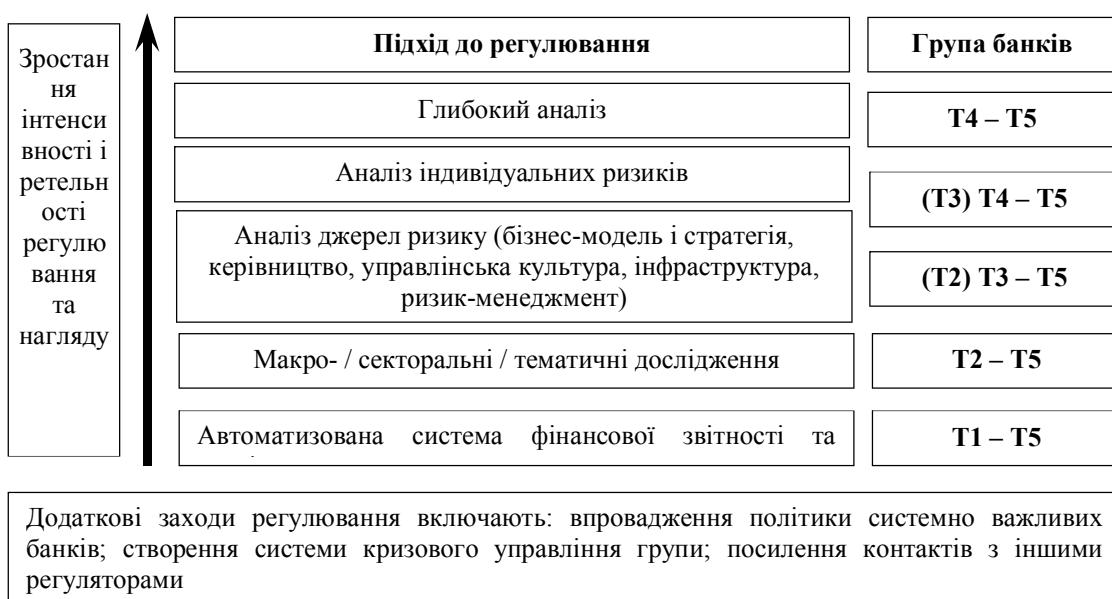

Рис. 1. Методологія регулювання діяльності СВБ Банку Нідерландів

Джерело: складено автором на основі джерел [12; 13]

інститутів, в тому числі банків. До них було встановлене посилене пруденційне регулювання з боку ФРС. Відповідно до законодавства США, банки або банківські групи автоматично ідентифікуються системно важливими якщо їх загальний обсяг консолідованих активів рівний або перевищує 50 млрд дол. Банки з активами нижче цього рівня можуть бути ідентифіковані як системно важливі, виходячи з таких міркувань:

- 1) Складність господарської діяльності банку (продуктів і послуг);
- 2) Ведення операції в декількох контрольних юрисдикціях;
- 3) Можливе поширення системного ризику через банк та можливі значні негативні наслідки для механізму фінансової системи або стабільності банківської системи [14, с. 43].

Банк Канади систему регулювання діяльності СВБ будує на таких принципах [14]:

Таблиця 5

Основні рішення щодо регулювання діяльності СВБ у країнах світу

Заходи	Очікуваний ефект	Ризики/проблеми
Структурні заходи: обмеження розміру або діяльності	Не дозволяє банкам набувати статусу «занадто великих, щоб збанкрутитися». Пологшеє порядок регулювання банків, знижує ймовірність дотації і тим самим прихованих субсидій.	Зниження фінансового результату від зменшення масштабів та обсягів діяльності, що приведе до падіння ефективності. Важко оцінити «необхідний» розмір банку. Ризик регулятивного арбітражу. Ризики можуть переходити в менш регульовані види діяльності.
Збільшення вимог до капіталу	Знижує ймовірність дефолту. Знижує стимул, щоб стати системно важливими. Зменшує неявні субсидії.	Ризик регулятивного арбітражу. Ризики можуть переходити в менш регульовані види діяльності (тіньовий банкінг). Важко калібрувати (визначати), необхідний буфер капіталу.
Посилення контролю над системно важливими банками	Знижує ймовірність дефолту.	Обмежений ефект на приховане субсидування. Не вирішує проблему «занадто великих щоб збанкрутитися».
Підвищення прозорості та вимог до розкриття інформації	Ліквідує непотрібні дотації, оскільки інші можуть краще оцінити стійкість банку та системні наслідки його дефолту.	Обмежений ефект на приховане субсидування.
Зростання рівня заолучення приватних кредиторів (в процес подолання фінансових криз, в операції з надання фінансової допомоги)	Сприяння регулюванню діяльності Зниження розміру дотацій, якщо це необхідно. Погашення частини або всіх прихованих субсидій	Необхідність у підвищенні рівня прозорості та розкриття інформації. Ризик неузгодженості національних ініціатив.
Відрахування банків у фонд фінансової допомоги	Погашення частини або всіх прихованих субсидій Вдалі рішення (наприклад, прогресивний податок), знижують стимули для банків, щоб набувати статусу системно важливими. Наявність таких фондів, збільшує готовність влади займатися проблемними питаннями СВБ, що в свою чергу, знижує ймовірність кризи.	Регулятивний арбітраж при відсутності міжнародної координації. Податковий збір досить високий, щоб повністю компенсувати надані субсидії.

Джерело: розроблено автором на основі джерел [15]

- врахування рекомендацій Ради з фінансової стабільності та Базельського комітету з метою зниження впливу на фінансову систему та збереження коштів платників податків;
- співробітництво з іншими регуляторами з метою покращення процедури вирішення кризових ситуацій;
- встановлення вимог до капіталу СВБ, пропорційно їх впливу на стабільність банківської системи;
- інтенсивніший та ретельніший нагляд за СВБ через жорсткіші регулятивні міри, вимоги до ризик-менеджменту, оцінку властивих ризиків та внутрішній контроль.

Досвід країн світу показує, що основою для побудови регулювання СВБ є рекомендації Базельського комітету, які повинні бути імплементовані до 2016 року. Враховуючи розглянуті підходи до побудови регулювання діяльності СВБ та рекомендації Базельського комітету виділимо основні позиції національних регуляторів щодо СВБ (див. таблиця 5).

ВИСНОВОК

Резюмуючи розглянутий зарубіжний досвід вважаємо, що національним центральним банкам для ефективного регулювання необхідно включити у свій інструментарій методику ідентифікації Н-СВБ. В свою чергу, другим пунктом є визначення додаткових вимог до капіталу Н-СВБ з метою забезпечення підвищення їх здатності для додаткового покриття збитків. Проблема ефективного регулювання діяльності Н-СВБ є актуальною і для України, оскільки вітчизняна банківська система досить концентрована.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Global systemically important banks: assessment methodology and the additional loss absorbency requirement (Cover note) // Basel Committee on Banking Supervision [Електронний ресурс]. – 2011 (November) // Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs207cn.pdf>.
2. Globally systemically important banks: updated assessment methodology

and the additional loss absorbency requirement // Сайт Банку міжнародних розрахунків [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs255.pdf>

3. A framework for dealing with domestic systemically important banks// Basel Committee on Banking Supervision [Електронний ресурс]. – 2012 (October) // Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs233.pdf>.

4. M. Skořepa, J. Seidler. An additional capital requirement based on the domestic systemic importance of a bank [Електронний ресурс] // Czech National Bank. Financial Stability Report. – 2013. p 156. Режим доступу: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/en/financial_stability/fs_reports/fsr_2012-2013/fsr_2012-2013.pdf

5. E.Bengtsson, U.Holmberg, K. Jönsson. Identifying systemically important banks in Sweden – what do quantitative indicators tell us? / E.Bengtsson, U.Holmberg, K. Jönsson// Sveriges Riksbank economic review [Електронний ресурс]. – 2013:2. Режим доступу: http://www.riksbank.se/Documents/Rapporter/POV/2013/2013_2/rap_pov_artikel_3_130918_eng.pdf

6. Framework for Dealing with Domestic Systemically Important Banks (D-SIBs) – Draft for Comments [Електронний ресурс]// Reserve Bank of India – 2013. Режим доступу: <http://rbidocs.rbi.org.in/rdocs/Content/PDFs/FR122013DRS.pdf>

7. Domestic systemically important banks in Australia Comments. Information Paper [Електронний ресурс]// Australian Prudential Regulation Authority (APRA). – 2013 (December). Режим доступу: <http://www.apra.gov.au/adi/Publications/Documents/Information-Paper-Domestic-systemically-important-banks-in-Australia-December-2013.pdf>

8. Resolution Framework for Systemically Important Banks in the Netherlands // De Nederlandsche Bank [Електронний ресурс]. – 2012 // Режим доступу: [http://www.dnb.nl/en/binaries/Resolution%20Framework%20for%](http://www.dnb.nl/en/binaries/Resolution%20Framework%20for%20)

Systemically% 20Important% 20Banks% 20in% 20the% 20Netherlands_tcm47-275579.pdf

9. Additional buffer requirement enhances resilience of Dutch systemic banks // Сайт Банку Нідерландів [Електронний ресурс]. – 2014 // Режим доступу: <http://www.dnb.nl/en/news/news-and-archive/dnbulletin-2014/dnb306988.jsp#>

10. Набок Р.В. Системно важливі банки: підходи до побудови нагляду / Р.В. Набок // Вісник НБУ. – 2014. – № 7. с. 39-43

11. Reducing the moral hazard posed by systemically important financial institutions (FSB Recommendations and Time Lines) [Електронний ресурс] // FSB. – 2010 (October). Режим доступу: http://www.financialstabilityboard.org/wp-content/uploads/r_101111a.pdf?page_moved=1

12. Системно значимые финансовые институты на примере банков Беларуси/ А. Пашкевич, М. Власенко // Банкаўскі веснік. – 2013. – № 19. с. 27-36.

13. Офіційний сайт Банку Нідерландів [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.dnb.nl>

14. Chouinard E., Ens E. Assessing the Systemic Importance of Financial Institutions [Електронний ресурс] // Bank of Canada. – 2013. Режим доступу: <http://www.bankofcanada.ca/wp-content/uploads/2013/12/fsr-december13-chouinard.pdf>

15. How big is the implicit subsidy for banks considered too important to fail? // Global Financial Stability Report. – 2014 (April). p. 101-132

REFERENCES

1. Global systemically important banks: assessment methodology and the additional loss absorbency requirement (Cover note) // Basel Committee on Banking Supervision. – 2011 (November) // Režym dostupu (source): <http://www.bis.org/publ/bcbs207cn.pdf>.

2. Globally systemically important banks: updated assessment methodology and the additional loss absorbency requirement // Bank for International Settlements (official website) // Režym

dostupu (source): <http://www.bis.org/publ/bcbs255.pdf>

3. A framework for dealing with domestic systemically important banks// Basel Committee on Banking Supervision. – 2012 (October) // Režym dostupu (source): <http://www.bis.org/publ/bcbs233.pdf>.

4. M. Skořepa, J. Seidler. An additional capital requirement based on the domestic systemic importance of a bank // Czech National Bank. Financial Stability Report. – 2013. p 156. Režym dostupu (source): http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/en/financial_stability/fs_reports/fsr_2012-2013/fsr_2012-2013.pdf

5. E.Bengtsson, U.Holmberg, K. Jönsson. Identifying systemically important banks in Sweden – what do quantitative indicators tell us?/ E.Bengtsson, U.Holmberg, K. Jönsson// Sveriges Riksbank economic review. – 2013:2. Režym dostupu (source): http://www.riksbank.se/Documents/Rapporter/POV/2013/2013_2/rap_pov_artikel_3_130918_eng.pdf

6. Framework for Dealing with Domestic Systemically Important Banks (D-SIBs) – Draft for Comments // Reserve Bank of India – 2013. Režym dostupu (source): <http://rbidocs.rbi.org.in/rdocs/Content/PDFs/FR122013DRS.pdf>

7. Domestic systemically important banks in Australia Comments. Information Paper [Електронний ресурс]// Australian Prudential Regulation Authority (APRA). – 2013 (December). Režym dostupu (source): <http://www.apra.gov.au/adi/Publications/Documents/Information-Paper-Domestic-systemically-important-banks-in-Australia-December-2013.pdf>

8. Resolution Framework for Systemically Important Banks in the Netherlands // De Nederlandsche Bank. – 2012 // Režym dostupu (source): http://www.dnb.nl/en/binaries/Resolution%20Framework%20for%20Systemically%20Important%20Banks%20in%20the%20Netherlands_tcm47-275579.pdf

9. Additional buffer requirement enhances resilience of Dutch systemic

- banks // De Nederlandsche Bank (official website). – 2014 // Režym dostupu (source): <http://www.dnb.nl/en/news/news-and-archive/dnbulletin-2014/dnb306988.jsp#>
10. Nabok R.V. Systemically important banks: approaches to the building of banking supervision / R.V. Nabok // Visnyk NBU (Herald of the National Bank of Ukraine). – 2014. – № 7. p. 39-43
11. Reducing the moral hazard posed by systemically important financial institutions (FSB Recommendations and Time Lines) // FSB. – 2010 (October). Režym dostupu (source): http://www.financialstabilityboard.org/wp-content/uploads/r_10111a.pdf?page_moved=1
12. Systemno značumyje fynansovye ynstytyty na prymere bankov Belarusy / A. Raļkevyc, M. Vlasenko // Bankaŭski vesnik. – 2013. – № 19. s. 27-36.
13. De Nederlandsche Bank (official website) / Režym dostupu (source): <http://www.dnb.nl>
14. Chouinard E., Ens E. Assessing the Systemic Importance of Financial Institutions // Bank of Canada. – 2013. Režym dostupu (source): <http://www.bankofcanada.ca/wp-content/uploads/2013/12/fsr-december13-chouinard.pdf>
15. How big is the implicit subsidy for banks considered too important to fail? // Global Financial Stability Report. – 2014 (April). p. 101-132